

คำวินิจฉัยของ พลโท จุล อติรек ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๗/๒๕๖๐

วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง กฎหมาย ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งคำโต้แย้งของผู้ร้อง (นายอนันต์ งามวุฒิวงศ์) จำเลยที่ ๕ ขอให้ศาลมีคำวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๗ พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๐ ทวิ และพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องได้ความว่า บริษัทเงินทุน ชนชาติ จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ฟ้อง บริษัท สันติภาพ (สั่งเพิก ๑๕๘) จำกัด จำเลยที่ ๑ กับพวก เป็นจำเลย ฐานผิดสัญญาภัยเงินตัวสัญญาใช้เงินและค้ำประกัน โดยผู้ร้องรวมทั้งจำเลยคนอื่นๆ เป็นผู้ค้ำประกันการออกตัวสัญญาใช้เงินของบริษัท สันติภาพ (สั่งเพิก ๑๕๘) จำกัด ให้แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ คาเชียร์ ไฟน์แนนซ์ จำกัด (มหาชน) ต่อมาริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ คาเชียร์ ไฟน์แนนซ์ จำกัด (มหาชน) โดยองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงินได้ตกลงจำหน่ายสินเชื่อ และทำสัญญาขายตราสารหนี้อื่นๆ และสิทธิเรียกร้องให้แก่โจทก์ โจทก์จึงได้รับโอนสินทรัพย์ดังกล่าว มีสิทธิในสินทรัพย์รวมทั้งสิทธิเรียกร้องต่างๆ ในมูลหนี้ของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ คาเชียร์ ไฟน์แนนซ์ จำกัด (มหาชน) ที่มีอยู่หนึ่งจำนวนทั้งหมดตามพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๗ และพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๐ ทวิ ต่อมาริษัทบริหารสินทรัพย์ เอ็น เอฟ เอส จำกัด ได้ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ขอส่วนสิทธิเป็นโจทก์แทนโจทก์เดิม โดยบริษัทบริหารสินทรัพย์ เอ็น เอฟ เอส จำกัด ได้ทำสัญญารับโอนสิทธิเรียกร้องของหนี้เงินกู้และหลักประกัน ซึ่งเป็นสินทรัพย์ด้อยคุณภาพจากบริษัทเงินทุน ชนชาติ จำกัด (มหาชน) รวมทั้งหนี้ในคดีนี้ด้วย และบริษัทเงินทุน ชนชาติ จำกัด (มหาชน) ได้มีหนังสือบอกกล่าวแจ้งการโอนสิทธิไปยังจำเลยทุกคนแล้ว บริษัทบริหารสินทรัพย์ เอ็น เอฟ เอส จำกัด จึงขอส่วนสิทธิเข้าเป็นเจ้าหนี้ในคดีดังกล่าว ตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๗

ผู้รองยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๗ และพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๐ ทวิ ระบุว่า ไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ นั้น ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ และพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐

ปัญหาที่ต้องพิจารณาว่า ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยคำร้องนี้ ได้หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย บังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเอียงหรือคู่ความโถด้วยกันทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติ มาตรา ๖ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลออกการพิจารณา พิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นว่านั้นตามทางการเพื่อศาลมีอำนาจตามรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย”

ข้อเท็จจริงตามคำร้องซึ่งจำเลยโต้แย้งว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๗ พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๐ ทวิ และพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ ซึ่งเป็นการขอให้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ศาลรัฐธรรมนูญจึงพิจารณาวินิจฉัยคำร้องนี้ได้

ประเด็นว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ หรือไม่ กรณีนี้ ศาลรัฐธรรมนูญได้เคยมีคำวินิจฉัยแล้ว ที่ ๒๔/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๔๕ ว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๗ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ จึงไม่จำต้องวินิจฉัยประเด็นนี้ซ้ำอีก และประเด็นว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๐ ทวิ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ หรือไม่ กรณีนี้ ศาลรัฐธรรมนูญได้เคยมีคำวินิจฉัยแล้ว ที่ ๒๔/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๔๕ ว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๐ ทวิ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ จึงไม่จำต้องวินิจฉัยซ้ำอีกเช่นกัน

คงมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยตามคำร้องว่า พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวาระหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีได้กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวาระหนึ่งและวาระสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วยโดยอนุโลม”

มาตรา ๓๐ บัญญัติว่า “บุคคลยื่มเสนอ กันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพระเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถินกำเนิดเชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรมหรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและบริการได้ เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวาระสาม”

พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓ บัญญัติว่า “ในการโอนสินทรัพย์จากสถาบันการเงินไปให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ ถ้ามีการฟ้องบังคับสิทธิเรียกร้องเป็นคดีอยู่ในศาล ให้บริษัทบริหารสินทรัพย์เข้าส่วนสิทธิเป็นคู่ความแทนในคดีดังกล่าว และอาจนำพยานหลักฐานใหม่มาแสดงคัดค้านเอกสารที่ได้ยื่นไว้แล้ว ตามค้านพยานที่สืบมาแล้ว และคัดค้านพยานหลักฐานที่ได้สืบไปแล้วได้ และในกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษานั้นแล้ว ก็ให้เข้าส่วนสิทธิเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษานั้น”

พิจารณาจากการที่กฎหมายให้อำนาจแก่บริษัทดังกล่าว ก็เพื่อให้การเข้ารับช่วงได้ผลจริงจัง หากพิจารณาตามวัตถุประสงค์ในการตราพระราชกำหนดฉบับนี้จะเห็นได้ว่า ก็เพื่อแก้ปัญหาสินทรัพย์ ด้อยคุณภาพของสถาบันการเงินซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งกระบวนการเหลือต่อความสามารถในการให้สินเชื่อในภาคเศรษฐกิจ ต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน หากซักซ้ำจะส่งผลให้ปัญหาการขาดสภาพคล่องและวิกฤติเศรษฐกิจทวีความรุนแรงมากขึ้นตามลำดับ จึงต้องแยกสินทรัพย์ด้อยคุณภาพออกจากกันหรือโอนให้แก่บุคคลอื่นเพื่อบริหารสินทรัพย์นั้นต่อไป ให้นิติบุคคลอื่นที่จัดตั้งเป็นบริษัทเข้ามาช่วยแก้ปัญหาโดยวิธีการรับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพของสถาบันการเงิน รวมตลอดจนหลักประกันของสินทรัพย์นั้น

พิจารณาความของพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓ จะเห็นได้ว่าเป็นกระบวนการร่วมด้วยการดำเนินคดีและให้รัดกุม รวมทั้งให้อำนาจบริษัทบริหารสินทรัพย์ ที่จะห้ามหักฐานใหม่มาแสดงเพิ่มเติมต่อศาล ถ้าหากเป็นการสมยอมกันมาก่อนหรือมีเหตุอื่น บริษัทบริหารสินทรัพย์ก็สามารถถอนค้าน คัดค้านพยานที่สืบไปแล้วได้ และยังได้ให้อำนาจแก่บริษัท บริหารสินทรัพย์ในการดำเนินการต่างๆ ซึ่งรวมถึงการเข้าเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาด้วย จึงเห็นว่า พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นกฎหมายที่ราบันเพื่อประโยชน์ของประเทศไทย ประโยชน์ส่วนรวม ไม่เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้แต่อย่างใด และเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีได้กรณีหนึ่ง หรือแก่บุคคลใด บุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ให้บุคคลมีความเสมอภาคในกฎหมาย และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน สำหรับพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ราบันนี้เพื่อแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพของสถาบันการเงินซึ่งใช้บังคับกับหนี้สินของลูกหนี้ของสถาบันการเงินที่เป็นสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ เป็นบทบัญญัติที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป มิได้มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีได้กรณีหนึ่ง หรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ โดยเฉพาะลูกหนี้มีข้อต่อสู้ในมูลหนี้เดิม สามารถยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้บริษัทบริหารสินทรัพย์ได้ และบทบัญญัติมาตรา ๗ ดังกล่าวมิใช่เป็นการปฏิบัติเฉพาะแต่ผู้ร้องเท่านั้น ลูกหนี้ในคดีอื่นเช่นเดียวกัน กับผู้ร้องก็ได้รับการปฏิบัติเช่นเดียวกันกับผู้ร้อง จึงไม่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๗ พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๐ ทว ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ และพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐

พลโท จุล อติเรก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ